

Αριθμός 1959/2019
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Δ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 14 Μαΐου 2019, με την εξής σύνθεση: Μ. Καραμανώφ, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δ' Τμήματος, Ε. Αντωνόπουλος, Δ. Κυριλλόπουλος, Σύμβουλοι, Ι. Μιχαλακόπουλος, Κ. Σκούρα, Πάρεδροι. Γραμματέας η Μ. Τσαπαρδώνη.

Για να δικάσει την από 21 Μαΐου 2018 αίτηση:

των: 1. σωματίου με την επωνυμία «Πανελλήνια Ένωση Αλλεργιολόγων», που εδρεύει στην Αθήνα (Λεωφ. Κηφισίας 39), το οποίο παρέστη με τον δικηγόρο Σπύρο Βλαχόπουλο (Α.Μ. 17001), στον οποίο δόθηκε προθεσμία μέχρι τις 24 Μαΐου 2019 για τη νομιμοποίησή του και 2. επιστημονικού σωματίου με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Αλλεργιολογίας και Κλινικής Ανοσολογίας», που εδρεύει στην Αθήνα (Λεωφ. Κηφισίας 39), το οποίο παρέστη με τον ίδιο ως άνω δικηγόρο, που τον διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής (Αποστόλου Παύλου 12), ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Ιωάννη Παραρά (Α.Μ. 21501), που τον διόρισε με πληρεξούσιο και ο οποίος κατέθεσε δήλωση, σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 4509/2017, περί μη εμφανίσεώς του,

και κατά του παρεμβαίνοντος επιστημονικού σωματίου με την επωνυμία «Πανελλήνια Εταιρεία Ωτορινολαρυγγολογίας - Χειρουργικής Κεφαλής και Τραχήλου», που εδρεύει στην Αθήνα (Βελεστίνου 11), το οποίο παρέστη με τον δικηγόρο Βασίλειο Τζούφη (Α.Μ. 24363), που τον διόρισε με πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή τα αιτούντα σωματεία επιδιώκουν να ακυρωθεί

το υπ' αριθμ. ΔΒ4Γ/Γ55/19/ΟΙΚ.37676/11.9.2017 έγγραφο του Τμήματος Σχεδιασμού, Παρακολούθησης Χορήγησης Θεραπευτικών Μέσων και Αξιοποίησης Ελέγχων της Διεύθυνσης Φαρμάκου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Συμβούλου Δ. Κυριλλόπουλου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο των αιτούντων σωματείων, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τον πληρεξούσιο του παρεμβαίνοντος σωματείου, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (υπ' αριθ. 1433323, 5191459, 3187926-7/2018 ειδικά έντυπα παραβόλου).

2. Επειδή, με το άρθρο 17 παρ. 1 του ν. 3918/2011 (Α' 31) συνεστήθη ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), ως νέος φορέας κοινωνικής ασφάλισης, σκοπός του οποίου είναι η παροχή υπηρεσιών υγείας στους εν ενεργεία ασφαλισμένους, συνταξιούχους, καθώς και στα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών των ανωτέρω, των μεταφερομένων σε αυτόν κλάδων υγείας (άρθρο 18 παρ. 1 περ. α' του ν. 3918/2011).

3. Επειδή, στο άρθρο 28 παρ. 4 του ν. 2646/1998 «Ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις» (Α' 236) ορίζεται ότι: «Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, ορίζονται οι ιατρικές πράξεις κάθε ιατρικής ειδικότητας, καθώς και οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και

κάθε σχετική λεπτομέρεια για τη χορήγηση άδειας εκτέλεσής τους από ιατρούς άλλων ειδικοτήτων, μετά από εκπαίδευσή τους, ύστερα από γνώμη της επιτροπής εκπαίδευσης και μετεκπαίδευσης του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕΣΥ)». Περαιτέρω, στο άρθρο 1 του ν. 3418/2005 «Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας» (Α' 287) ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Ιατρική πράξη είναι εκείνη που έχει ως σκοπό την με οποιαδήποτε επιστημονική μέθοδο πρόληψη, διάγνωση, θεραπεία και αποκατάσταση της υγείας του ανθρώπου. 2. ... 3. Στην έννοια της ιατρικής πράξης περιλαμβάνονται και η συνταγογράφηση...», ενώ στο άρθρο 2 του π.δ. 121/2008 «Υποχρεώσεις ασφαλιστικών οργανισμών, θεραπόντων και ελεγκτών ιατρών και φαρμακοποιών» (Α' 183) ορίζεται ότι: «1. Οι θεράποντες ιατροί, σύμφωνα με τον κανονισμό περίθαλψης των ασφαλιστικών οργανισμών, κατά τη συνταγογράφηση στους ασφαλισμένους τους υποχρεούνται: α) Να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος, ειδικά όσον αφορά την υποχρέωση ορθής συνταγογράφησης... ε) (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 96 παρ. 2 του ν. 4172/2013 - Α' 167). Να εξετάζουν τον ασφαλισμένο πριν χορηγήσουν τη συνταγή και να συνταγογραφούν ιδιοσκευάσματα φαρμακευτικής δράσης σχετικής με τη νόσο και μόνο για νοσήματα της ειδικότητάς τους και εντός εγκεκριμένων ενδείξεων. Οι συνταγογράφοι ιατροί είναι αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ορθή και σύννομη συνταγογράφηση κατά τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος. στ) ...». Τέλος, στη διάταξη του άρθρου 47 του ν. 4486/2017 (Α' 115) ορίζεται ότι: «Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 28 του ν. 2646/1998 (Α' 236) και για την προστασία της υγείας των δικαιούχων περίθαλψης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. χορηγούνται συνταγολόγια ενιαίου τύπου και στους πιστοποιημένους από τον Οργανισμό ΩΡΛ για συνταγογράφηση εμβολίων απευαισθητοποίησης (αλλεργική ρινίτιδα, αλλεργική ρινοκολπίτιδα, αλλεργική εκκριτική ωτίτιδα, αλλεργική λαρυγγίτιδα), καθώς και στους πιστοποιημένους από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. παιδίατρους για τη

συνταγογράφηση εμβολίων απευαισθητοποίησης σε παιδιά (αλλεργική ρινίτιδα, αλλεργικό άσθμα, αλλεργία σε υμενόπτερα)».

4. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως, προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την υπ' αριθ. 8147/25-2-2013 πράξη του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Υπηρεσιών Υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., η οποία απευθύνθηκε προς όλες τις Μονάδες Υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., προς ασφαλιστικά ταμεία και προς τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο, ορίσθηκε ότι ιατροί άλλης ειδικότητας, πλην της αλλεργιολογίας και, συγκεκριμένα, ιατροί ωτορινολαρυγγολόγοι, δύνανται να συνταγογραφούν απευαισθητοποιητικά εμβόλια για τις μνημονευόμενες αλλεργικές παθήσεις, δύνανται δηλαδή να προβαίνουν στην εκτέλεση ιατρικών πράξεων, οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο της δικής τους ιατρικής ειδικότητας, αλλά στο πεδίο της ειδικότητας των αλλεργιολόγων. Η πράξη αυτή ακυρώθηκε με την υπ' αριθ. 1008/2016 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την αιτιολογία ότι, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 28 παρ. 4 του ν. 2646/1998, η εν λόγω ρύθμιση ηδύνατο να θεσπισθεί μόνο με προεδρικό διάταγμα. Σε συμμόρφωση προς την ανωτέρω ακυρωτική απόφαση, εκδόθηκε η υπ' αριθ. ΔΒ4Γ/23686/21.7.2016 πράξη του Προέδρου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., με την οποία ορίσθηκε ότι στους ιατρούς ΩΡΛ δεν χορηγούνται συνταγολόγια για χειρόγραφη συνταγογράφηση εμβολίων απευαισθητοποίησης για αλλεργικές παθήσεις. Στη συνέχεια, το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας του Υπουργείου Υγείας με την υπ' αριθ. 8/10-2-2017 γνωμοδότησή του εδέχθη ότι οι ιατροί ΩΡΛ δύνανται να συνταγογραφούν υπογλώσσια εμβόλια απευαισθητοποίησης για τη θεραπευτική αντιμετώπιση της αλλεργικής ρινίτιδας, η γνωμοδότηση δε αυτή έγινε αποδεκτή από τον Αναπληρωτή Υπουργό Υγείας (βλ. το υπ' αριθ. Γ4β/Γ.Π. 41368/6-6-2017 έγγραφο του Υπουργείου Υγείας). Ακολούθως, με το υπ' αριθ. ΔΒ4Γ/Γ55/19/οικ.37676/11-9-2017 έγγραφο του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. κοινοποιήθηκε στις Περιφερειακές Διευθύνσεις του

Ε.Ο.Π.Υ.Υ., οι οποίες είναι αρμόδιες για την χορήγηση συνταγολογίων στους ιατρούς για την χειρόγραφη συνταγογράφηση, η αναφερθείσα στην προηγούμενη σκέψη διάταξη του άρθρου 47 του ν. 4486/2017. Κατά του εγγράφου αυτού τα δύο αιτούντα σωματεία άσκησαν την κρινόμενη αίτηση, ισχυριζόμενα ότι η διάταξη του άρθρου 47 του ν. 4486/2017 και το προσβαλλόμενο έγγραφο έχουν ως συνέπεια την υποβάθμιση του επιπέδου προστασίας της δημόσιας υγείας, καθόσον παρέχουν τη δυνατότητα σε μη ειδικευμένους ιατρούς να συνταγογραφούν θεραπείες που ανήκουν μόνο στο γνωστικό αντικείμενο των αλλεργιολόγων, θέτοντας σε κίνδυνο τη ζωή πολλών ασθενών που πάσχουν από αλλεργικές παθήσεις.

5. Επειδή, εν όψει των προαναφερθέντων, με έννομο συμφέρον ασκείται η υπό κρίση αίτηση και από τα δύο αιτούντα σωματεία, τα οποία, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα καταστατικά τους, έχουν ως σκοπό, μεταξύ άλλων, το μεν πρώτο την «προστασία της ειδικότητας του αλλεργιολόγου και του επαγγελματικού του ρόλου στην κοινωνία», το δε δεύτερο την «προάσπιση του κύρους της ειδικότητας του αλλεργιολόγου». Εξάλλου, τα αιτούντα σωματεία παραδεκτώς ομοδικούν, εφόσον προβάλλουν κοινούς λόγους ακυρώσεως που στηρίζονται στην ίδια νομική και πραγματική βάση.

6. Επειδή, με προφανές έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς παρεμβαίνει στη δίκη, ζητώντας την απόρριψη της κρινόμενης αιτήσεως, το σωματείο με την επωνυμία «Πανελλήνια Εταιρεία Ωτορινολαρυγγολογίας - Χειρουργικής Κεφαλής και Τραχήλου», το οποίο, σύμφωνα με το καταστατικό του, έχει ως σκοπό, μεταξύ άλλων, την «προαγωγή των διαφόρων και πολλαπλών θεμάτων των Ωτορινολαρυγγολογικών παθήσεων, των παθήσεων του τραχήλου και γενικά όλων των παθήσεων που αφορούν την ειδικότητα».

7. Επειδή, με το προσβαλλόμενο έγγραφο κοινοποιείται απλώς στις Περιφερειακές Διευθύνσεις του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. η διάταξη του άρθρου 47

του ν. 4486/2017, η οποία επαναλαμβάνεται στο έγγραφο αυτό. Με τα δεδομένα αυτά, με το προσβαλλόμενο έγγραφο ουδεμία νέα κανονιστική ρύθμιση εισάγεται, ενώ το ίδιο έγγραφο ουδεμία αυτοτελή έννομη συνέπεια επάγεται. Συνεπώς, το προσβαλλόμενο έγγραφο στερείται εκτελεστού χαρακτήρος και, ως εκ τούτου, απαραδέκτως προσβάλλεται με την κρινόμενη αίτηση, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι απορριπτέα ως αβάσιμα. Άλλωστε, για την επέλευση των εννόμων συνεπειών που προβλέπονται από τη διάταξη του άρθρου 47 του ν. 4486/2017, παρίσταται απαραίτητη η υλική ενέργεια της χορήγησης συνταγολογίου σε ιατρό με την ειδικότητα του ωτορινολαρυγγολόγου για χειρόγραφη συνταγογράφηση εμβολίων απευαισθητοποίησης και σε πιστοποιημένο από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. παιδίατρο για χειρόγραφη συνταγογράφηση εμβολίων απευαισθητοποίησης σε παιδιά. Η εν λόγω υλική ενέργεια προϋποθέτει την έκδοση αντίστοιχης ατομικής διοικητικής πράξεως, ρητής ή σιωπηράς, εγγράφου ή προφορικής, με την οποία ικανοποιείται το σχετικό αίτημα των προαναφερθέντων ιατρών. Συνεπώς, μέσω της διαδικασίας αυτής παρέχεται στα αιτούντα σωματεία, ή σε οποιονδήποτε άλλον που θεμελιώνει έννομο συμφέρον, η κατοχυρούμενη από το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος και το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ έννομη προστασία, καθόσον με την άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως κατά χορηγηθέντος, κατά τα ανωτέρω, συνταγολογίου, καθίσταται δυνατός ο έλεγχος της συμφωνίας της διατάξεως του άρθρου 47 παρ. 1 του ν. 4486/2017 προς το Σύνταγμα και άλλες διατάξεις υπερνομοθετικής ισχύος.

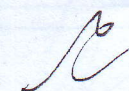
8. Επειδή, συνεπώς, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί και να γίνει δεκτή παρέμβαση.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορρίπτει την αίτηση.

Δέχεται την παρέμβαση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου και

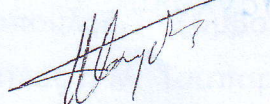
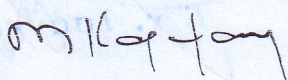
./.

Επιβάλλει συμμέτρως στα αιτούντα σωματεία τη δικαστική δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), η οποία ανέρχεται στο ποσό των τετρακοσίων εξήντα (460) ευρώ, και τη δικαστική δαπάνη του παρεμβαίνοντος σωματείου με την επωνυμία «Πανελλήνια Εταιρεία Ωτορινολαρυγγολογίας - Χειρουργικής Κεφαλής και Τραχήλου», η οποία ανέρχεται στο ποσό των εξακοσίων σαράντα (640) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 24 Μαΐου 2019

Η Πρόεδρος του Δ' Τμήματος

Η Γραμματέας

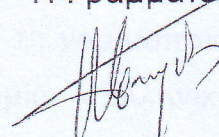
Μ. Καραμανώφ

Μ. Τσαπαρδώνη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 15ης Οκτωβρίου 2019.

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος

Η Γραμματέας

Ε. Αντωνόπουλος

Μ. Τσαπαρδώνη

ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

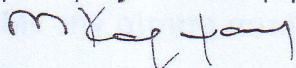
Εντέλλεται προς κάθε δικαστικό επιμελητή να εκτελέσει όταν του το ζητήσουν την παραπάνω απόφαση, τους Εισαγγελείς να ενεργήσουν κατά την αρμοδιότητά τους και τους Διοικητές και τα άλλα όργανα της Δημόσιας Δύναμης να βοηθήσουν όταν τους ζητηθεί.

Η εντολή πιστοποιείται με την σύνταξη και την υπογραφή του παρόντος.

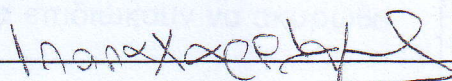
Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 2019

Η Πρόεδρος του Δ' Τμήματος

Η Γραμματέας

./.

Βεβαιώνεται ότι είναι το πρώτο
ΕΚΤΕΛΕΣΤΟ ~~από~~ **απογραφο**.
Αθήνα,1.8.ΝΟΕ.2019..... 20.....

Ο Προϊστάμενος
του Αρχείου του
Συμβουλίου της Επικρατείας

■ Χ. Τσαγκαλός

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Για τη νόμιμη σήμανση
Αθήνα,1.8.ΝΟΕ.2019..... 20.....
Ο Προϊστάμενος
του Αρχείου του
Συμβουλίου της Επικρατείας

■ Χ. Τσαγκαλός